

stedelijke
Staten-Generaal
van de
verkeersveiligheid

PROGRAMMA

- **Verwelkoming en overlopen dagprogramma**
door Eddy Klynen (coördinator VSV) 10u15
- **Inleiding: voortgang SGVA**
door schepen Koen Kennis 10u20
- **Analyses / verkeersaudits 2013**
door commissaris Frank Rooses, verkeerspolitie 10u35
- **Engagementen verkeersveiligheid**
door Linda Snoeys, coördinator SGVA 11u15
- **Lunch** 12u
- **Parallele werkgroepen: toelichting werking**
door Eddy Klynen (coördinator VSV) 13u
- **Parallele werkgroepen** **13u15**
- **Rapportering werkgroepen**
door de voorzitters van de werkgroepen 14u45
- **Nabeschouwing**
door burgemeester Bart De Wever 15u25
- **Receptie** 15u45

VOORTGANG SGVA

door schepen Koen Kennis

DATAGESTUURD VERKEERSVEILIGHEID

door commissaris Frank Rooses

Kerntaak verkeerspolitie

- kerntaak politie inzake verkeer =
7^e basisfunctionaliteit
 - preventieve en repressieve acties
 - advies
 - verkeersregeling
 - verkeersongevallen vaststellen

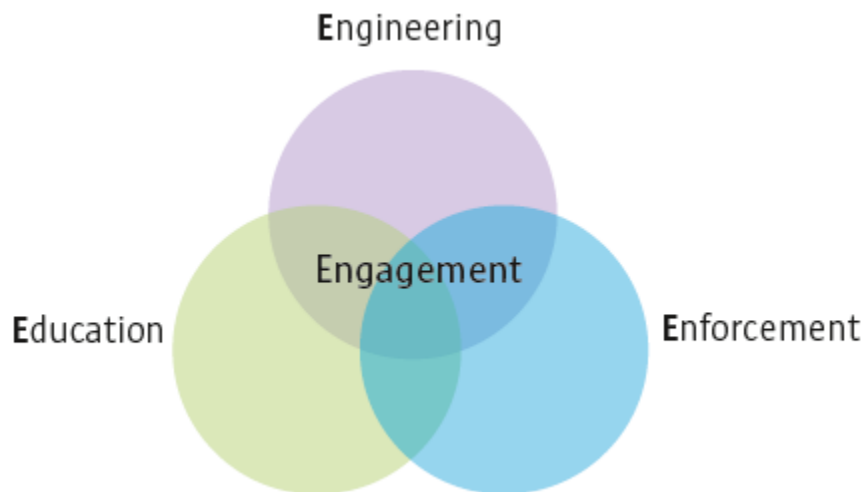
Verkeersveiligheidsplan

- Bestuursakkoord
- Verkeersveiligheidsplan
 - basisplan voor de bestuursperiode
 - jaarlijks uitvoeringsplan
 - jaarlijkse evaluatie

Datagericht werken

⇒ 4 E's

- ⇒ **E**ngineering
- ⇒ **E**ducation
- ⇒ **E**nforcement
- ⇒ **E**ngagement

Datagericht werken

⇒ bronnen

⇒ eigen politiebronnen

⇒ informatie uit materiaal

⇒ eigen tellingen en registraties

⇒ netwerking/andere onderzoeken

⇒ ...

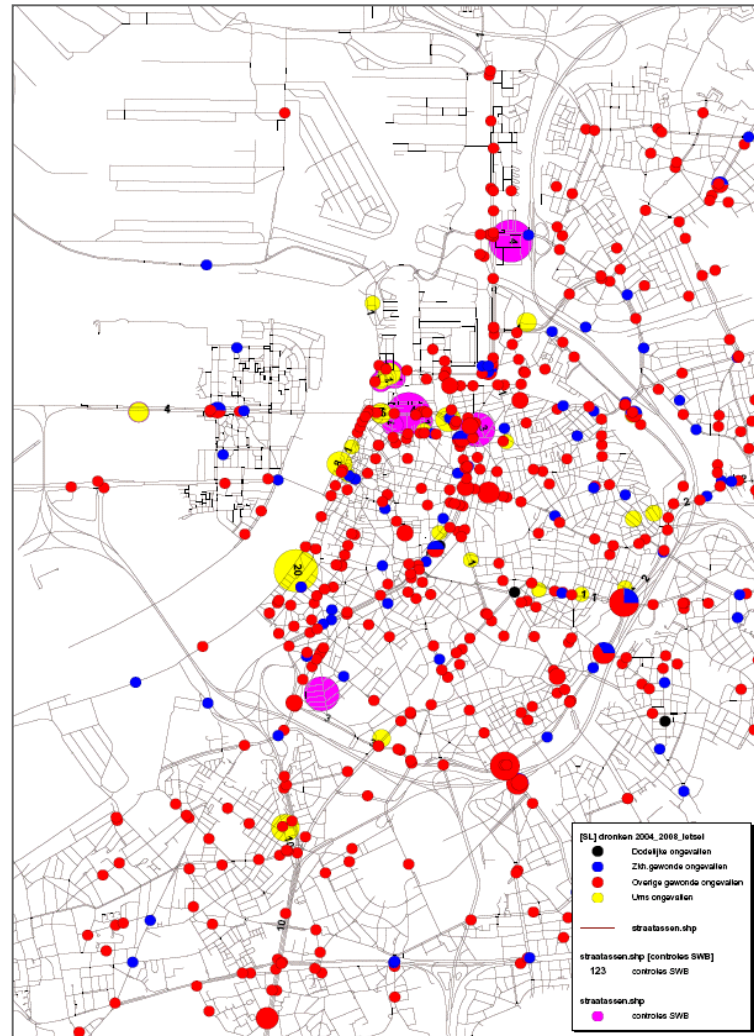
Datagericht handhaven

⇒ 4 killers

- ⇒ rijden onder invloed van alcohol en/of drugs
- ⇒ snelheid
- ⇒ roodlichtnegatie en het niet-respecteren van de voorrangsregels
- ⇒ beveiligingsmiddelen

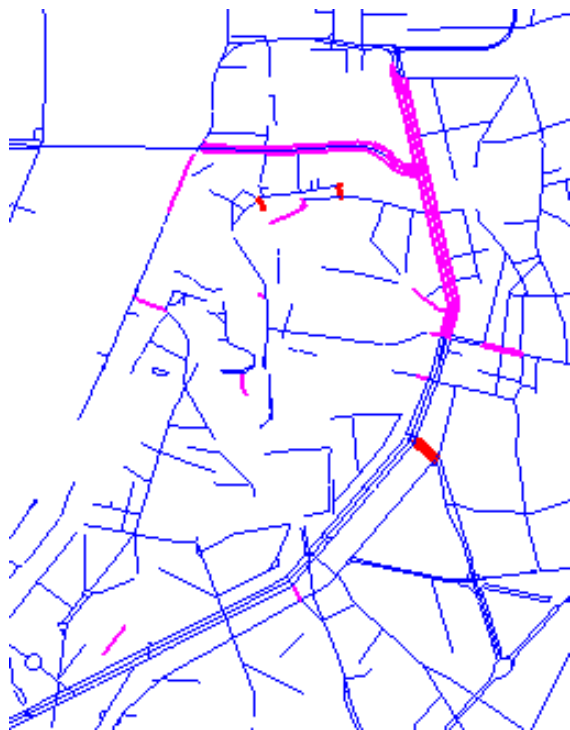
Alcoholcontroles

⇒ alcoholgerelateerde ongevallen

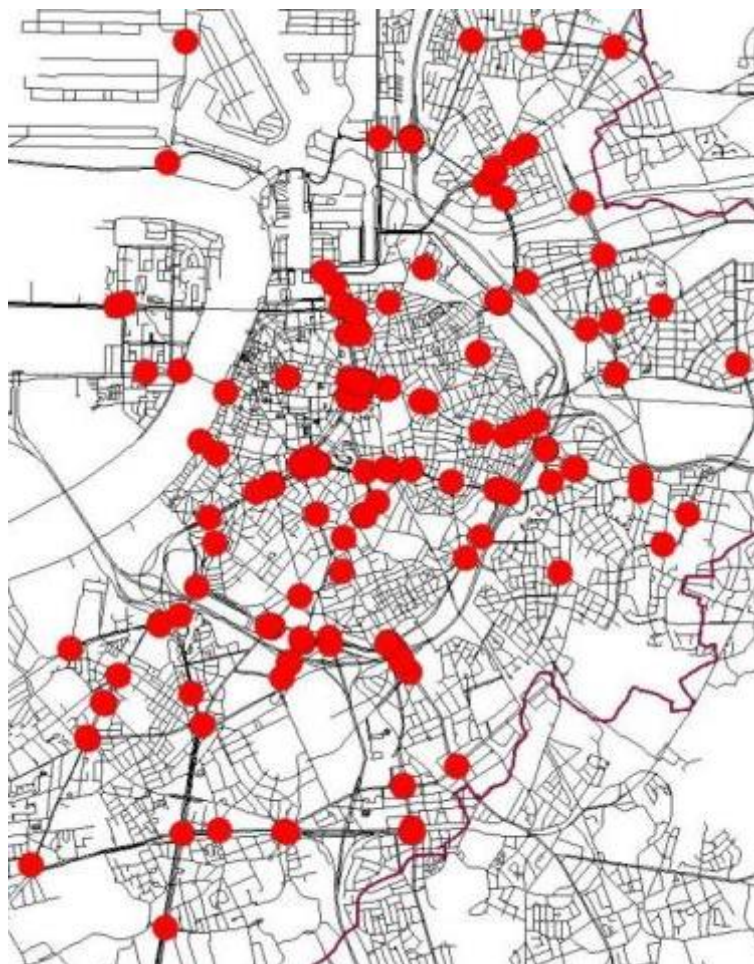

Snelheidshandhaving

⇒ ongevallen per 100 meter

Roodlichtnegatie en verkeersongevallen

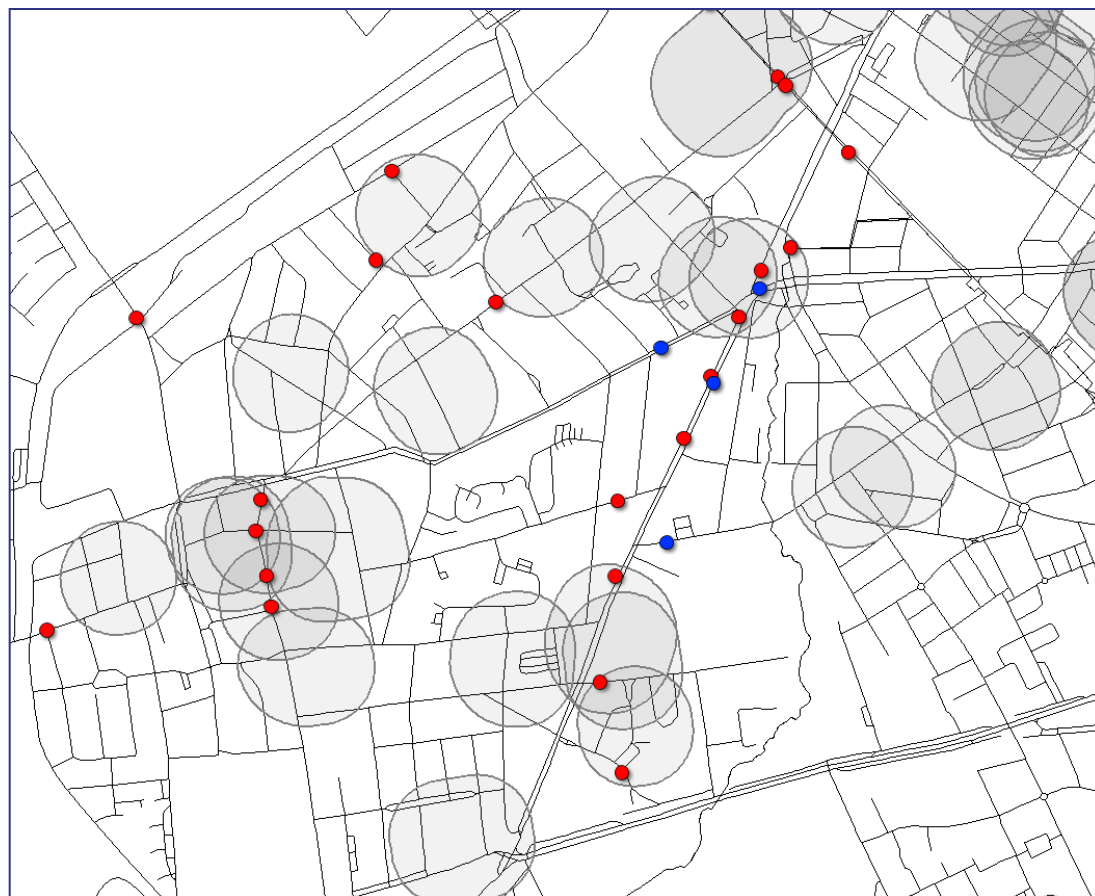
Beveiligingsmiddelen

- ⇒ aandacht voor
 - ⇒ gordel
 - ⇒ kinderzitjes
 - ⇒ helm
 - ⇒ beveiligingskledij

Educatieve projecten

⇒ risicogroepen

⇒ gemachtigd opzichters

Educatieve projecten

- ⇒ risicogroepen
 - ⇒ bromfietzers
 - ⇒ motorrijders

Preventieve acties

- ⇒ snelheidscampagne
- ⇒ bob-campagne
- ⇒ ...

Infrastructuur

- ⇒ afleveren toelatingen en controle werfsignalisatie
- ⇒ ongevalleanalyse en verkeersveiligheidsaudits
 - ⇒ per district
 - ⇒ verder onderzoek naar bepaalde fenomenen
 - ⇒ haaks parkeren
 - ⇒ tram- en busbanen
 - ⇒ dubbelrichting fietspad
 - ⇒ ...

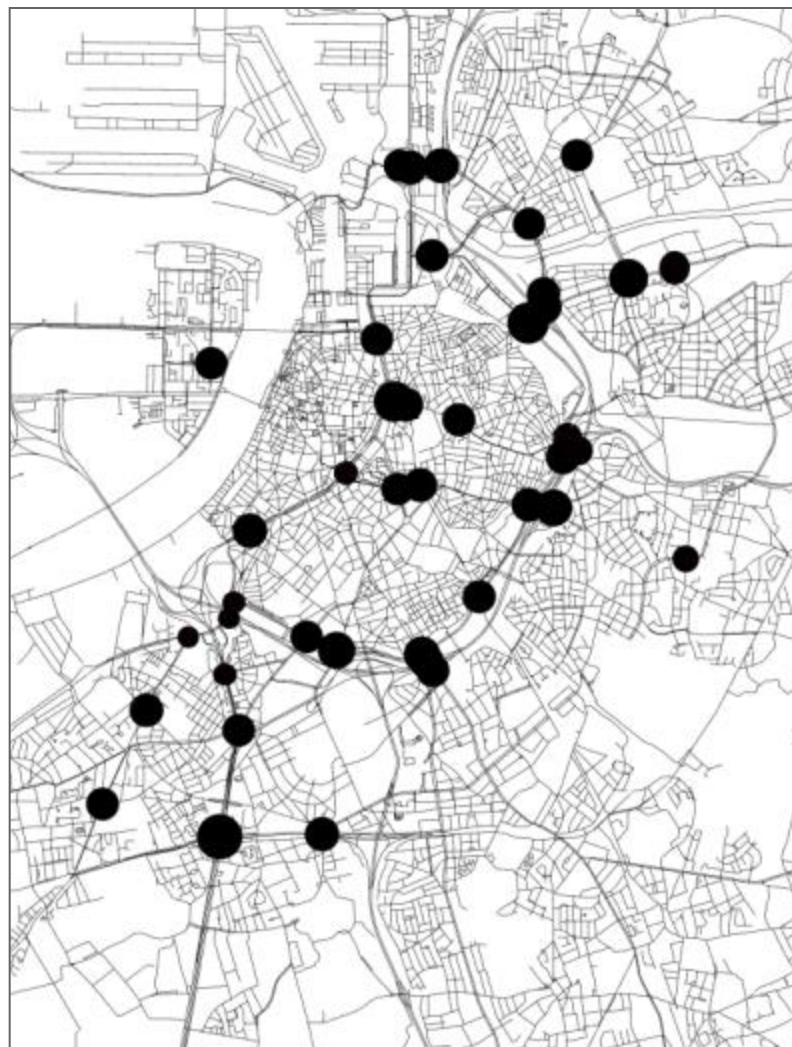

Districtsaudits

- ⇒ jaarlijks overzicht van de verkeersongevallen
 - ⇒ onveiligheid per vervoerswijze
 - ⇒ bij welke modi, leeftijdsgroepen of op welke plaatsen er een verhoogd ongevalrisico bestaat

Districtsaudits

- zwarte punten
2011-2013

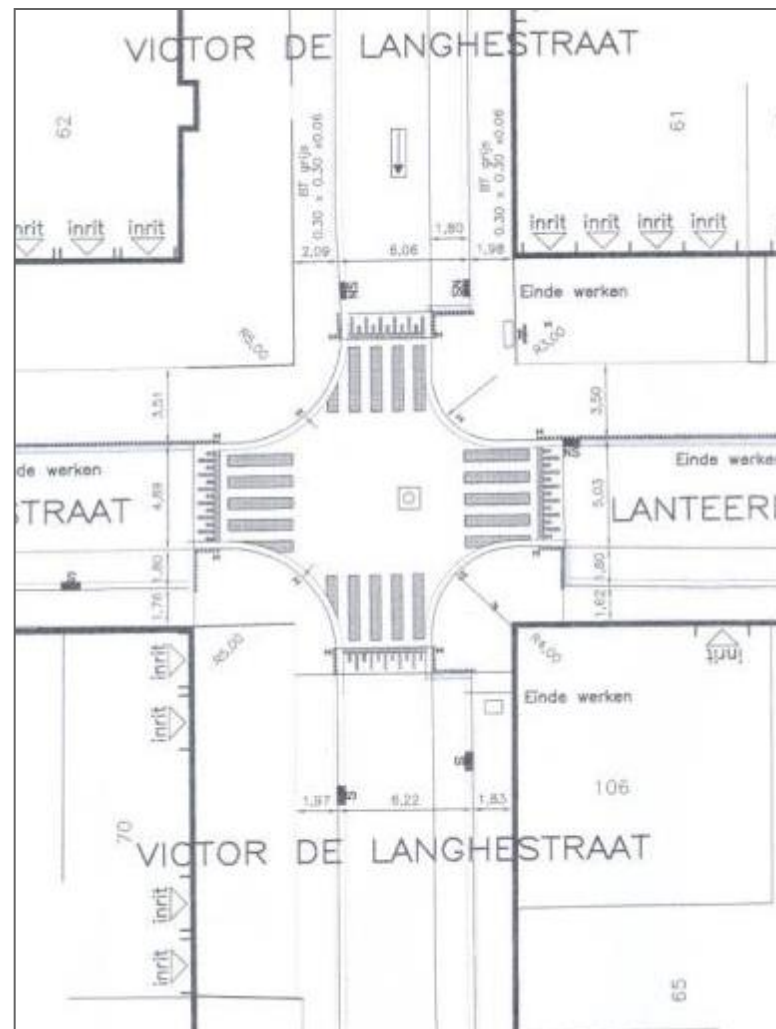
Districtsaudits

- geformuleerde voorstellen
- nieuwe voorstellen

Districtsaudits

- uitgevoerde maatregel:
 - aanleg verhoogd kruispunt
 - Trottoirverbreding
 - kosten € 29.900,-
 - daarna geen ongevallen meer

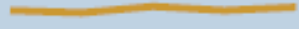
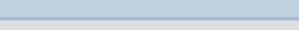

Districtsaudits

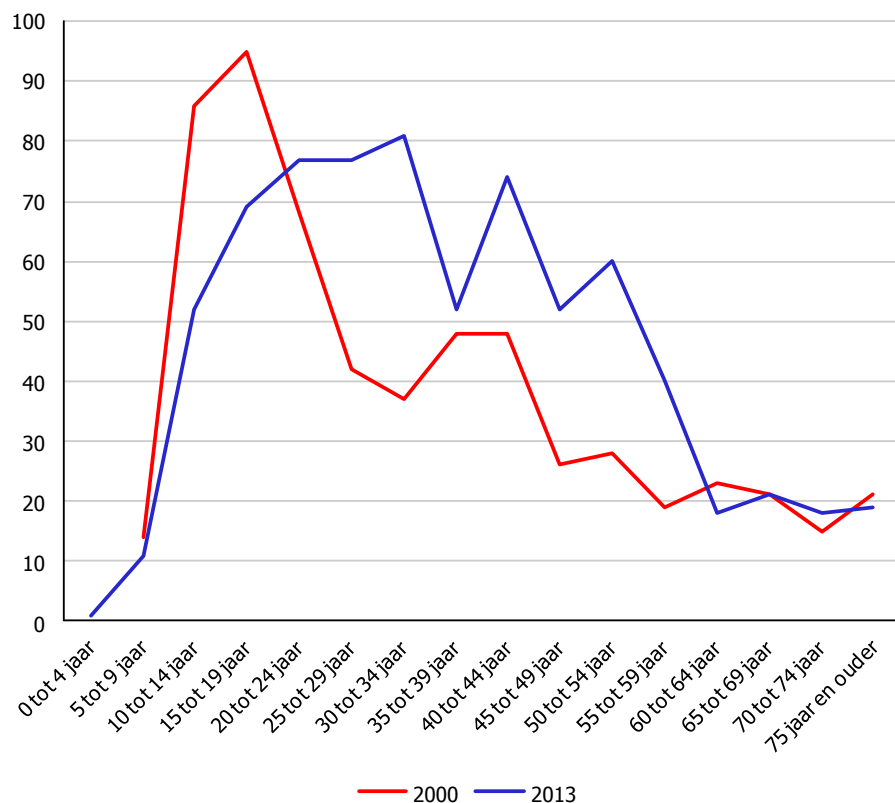
	VOOR	NA
plaatsbepaling	aantal ongevallen	aantal ongevallen
Langstraat - Sergeyselstraat	4	0
Van Aerdstraat – Van De Wervestraat	27	2
Dokter Romain De Velstraat - Muggenberlei - Van Havrelei	6	2
Van Deynsestraat - Van Heetveldelei	8	0
De Gryspeerstraat - Ten Eekhoveleri	19	4
Vredestraat - Patriottenstraat	4	1
Lanteernhofstraat - Victor De Langhestraat	6	0

Infrastructuur: fenomeenanalyse

Aantal Slachtoffers	2000	2009	2010	2011	2012	2013
 Stappers	426	409	372	385	367	344
 Trappers	612	626	551	749	623	728
 Openbaar Vervoer	8	18	17	18	13	7
 Brom/snorfietser	365	267	187	274	184	176
 Motorfietzers	153	151	100	148	102	100
 Privé-vervoer	1 268	697	683	701	544	506
 Inzittenden	395	443	409	425	367	335
 Vrachtauto's	61	67	58	57	53	39
 Andere	25	21	8	4	3	3
 ++ Onbekend	0	4	3	12	11	49
Totaal	3 313	2 703	2 388	2 773	2 267	2 287

Fenomeen: fietsongevallen

Infrastructuur, educatie of handhaving?

Contact

Lokale Politie Antwerpen/verkeer

verkeerspolitie@politie.antwerpen.be

03 338 12 11

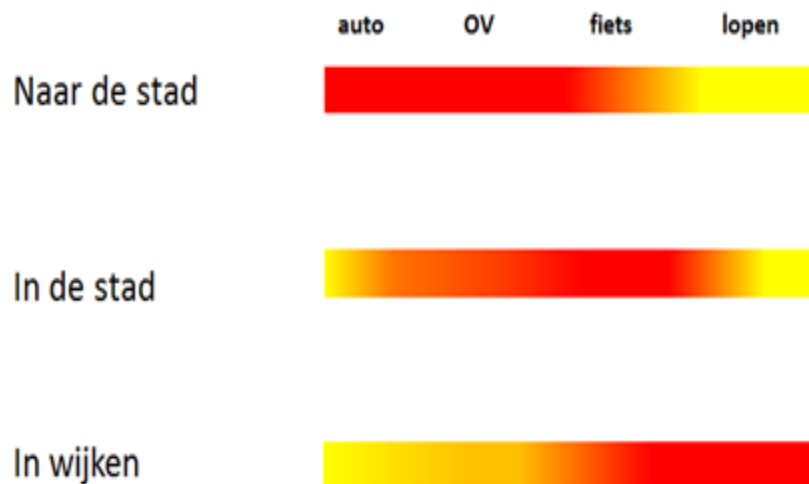
ENGAGEMENTEN

door Linda Snoeys

INFRASTRUCTUUR

STOP-principe

- Voorontwerp stedelijk **mobiliteitsplan**
 - *go for zero*
 - beveiligen / ontvlechten / mengen
- **STOP-principe**
 - verkeersveiligheidsprincipe
 - verkeerssturend

INFRASTRUCTUUR

LEESBAAR OPENBAAR DOMEIN

- **Programma van eisen**
- **Draaiboek OD**
- **Signalisatie oversteek-
plaatsen tram**
- **Uitbreiding zones 30**
 - **bestickering**
- **Gedrags- en
conflictobservatie**
- **Blindengeleide-
maatregelen**

INFRASTRUCTUUR

LEESBAAR OPENBAAR DOMEIN

- **80% zones 30 in schoolomgevingen**
 - 10 in opmaak
 - 8 nieuwe scholen
- **Schoolstraten**
- Veiligere **schoolroutes**

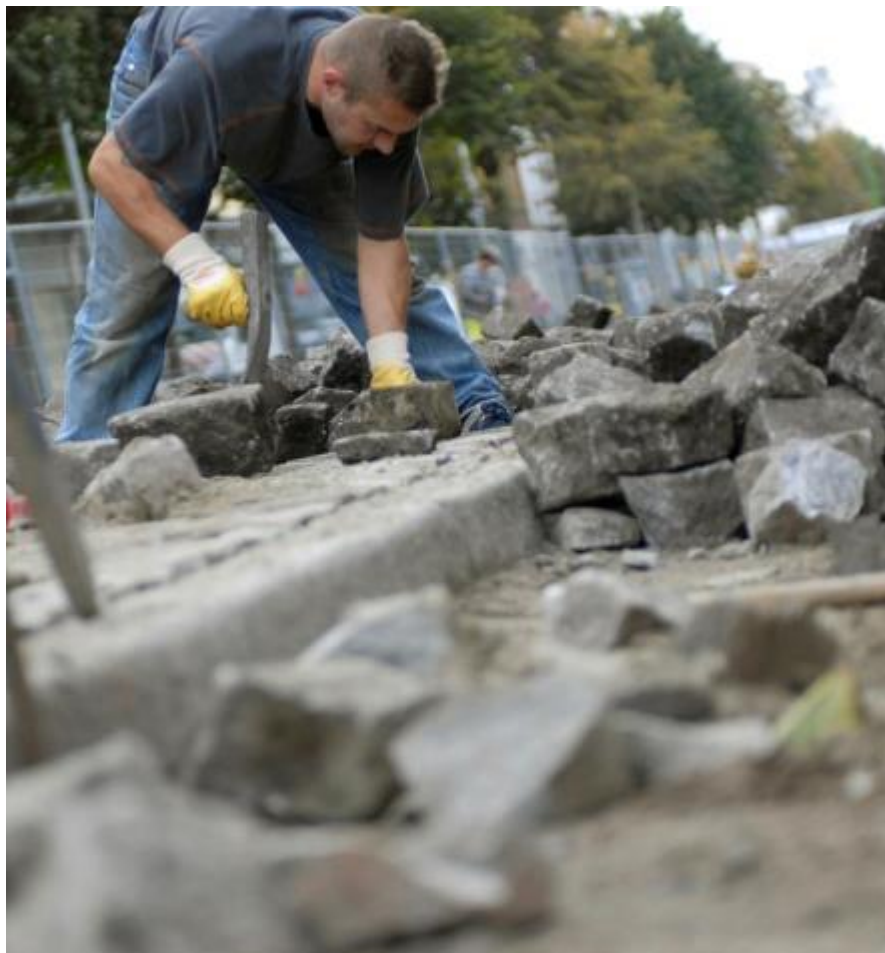
INFRASTRUCTUUR

AANPAK ONVEILIGE GEBIEDEN

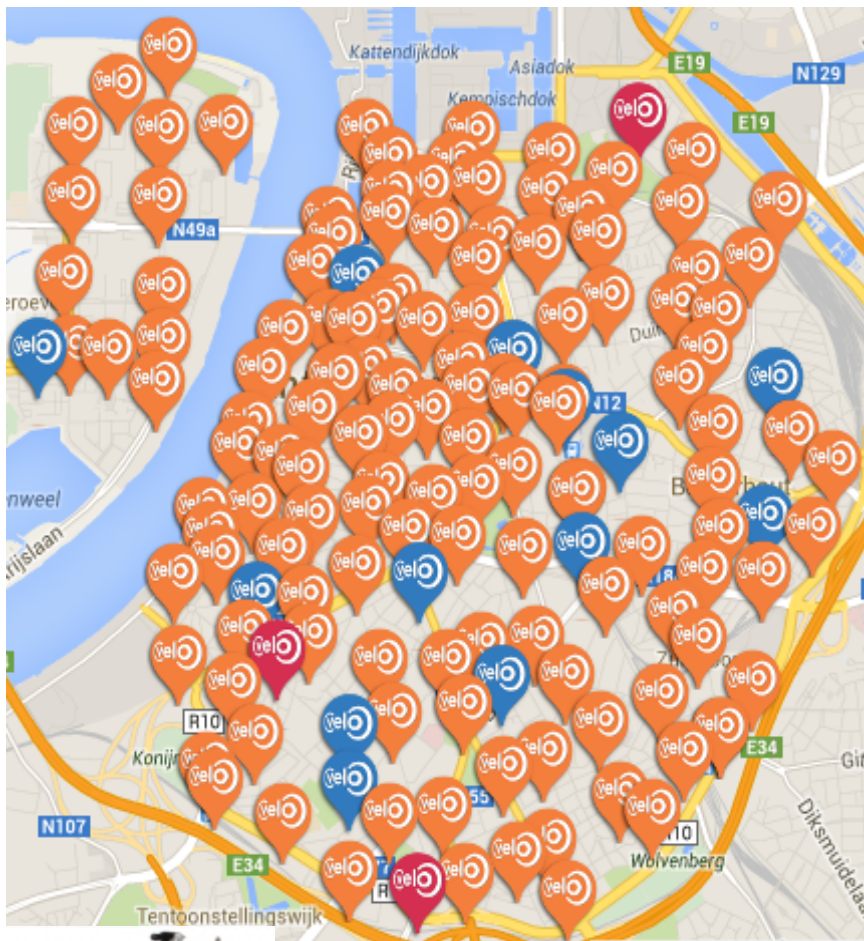
- **Zwarte punten**
 - **54** van de **72** punten op **districtswegen**
 - 17 nieuwe
 - plannen voor 14 locaties
 - **35** van de **58** punten op **gewestwegen**
 - Singel-Schijnpoortweg
 - Singel-Stenenbrug
 - R1-Boomsesteeweg
- Snelle en tijdelijke **verkeersveiligheidsmaatregelen**

INFRASTRUCTUUR **MINDER HINDER**

- Apart hoofdstuk **minder hinder in bestekken**
- Evaluatie **retributie voor bouwwerven**
- **Coördinatieteam Antwerpen bereikbaar i.f.v. masterplan 2020**

INFRASTRUCTUUR **GEÏNTEGREERD FIETSBELEID**

- **Fietsplan**
- **Missing links**
- **Telpalen**
- **Fietsstraten**
- Fietspaden **blad-, sneeuw- en ijzelvrij**
- Onderzoek **groene golf**
- Bijkomende **Velo-stations**

INFRASTRUCTUUR

AFSTEMMING MET DE LIJN

- Structureel **overleg**
- **Medegebruik** tram- en busbanen door **taxi's**
- Screening **tramhaltes**
- Screening **oversteekplaatsen**
- **Fenomeenongevallen**
 - op OV-beddingen

GEDRAGSVERANDERING **VERKEERS**CAMPAGNE

- **Graag traag in onze straat**
 - Doelgroepen & boodschap
 - gemotoriseerde weggebruikers
 - **leef de verkeersregels na en pas uw snelheid aan**
 - alle Antwerpenaren
 - **maak mee van Antwerpen een verkeersveilige stad**
- Timing = begin schooljaar

GEDRAGSVERANDERING **VERKEERSEUCATIE**

- **Infopunt** verkeersveilige schoolomgeving
- **Verkeersmedewerkers** en **schoolspotters**
- **Educatief materiaal** en **spelen**
- **Klasopstap.be**
- **Gemachtigde opzichters**

GEDRAGSVERANDERING **VERKEERSEUCATIE**

- **Bromfietsklassen**
- **Dagen veilig motorrijden**
- **Ondersteuning Predweekend**
- **Nieuwe insteek**

GEDRAGSVERANDERING **VERVOERSWIJZEKEUZE**

- Visienota sensibilisering
- Wijs Op Weg
- Goed voorbeeld geven
- **Fietsdag** voor werknemers
- Antwerpen autovrij
- Uitbreiden **autodelen**

GEDRAGSVERANDERING **BEDRIJFS- EN EVENEMENTEN- VERVOERSPLANNEN**

- ondersteuning **bedrijfsvervoersplannen**
- ondersteuning **evenementenvervoersplannen**

HANDHAVING **RESPECT VOOR DE REGELS**

- **Preventieve** controles
 - op aanvraag
- **Gerichte** controles
 - o.a. zomer-BOB
- **ANPR**-camera's voor trajectcontrole
- **Communicatie**

BETROKKENHEID

VOORRANG EN HET OPENBAAR VERVOER

- **Afspraken met De Lijn**
 - Halte-infrastructuur
 - Toegankelijkheid
- Sensibilisering
- Intern snelheidsbeleid

BETROKKENHEID

DODEHOEKONGEVALLEN VERMIJDEN

- **stedelijke vrachtwagens**
 - spiegels 100 %
 - stickers 100 %
 - camera's 100 %
- **dodehoek-afstelplaatsen**
- **opleiding** vierdejaars

BETROKKENHEID

SLACHTOFFERHULP

- **Draaiboek** voor de politiediensten
- **Dienst nazorg** steeds bij:
 - dodelijke ongevallen
 - zwaargewonden
- **Kort-op-de-bal-beleid**
 - dodelijke ongevallen

stedelijke
Staten-Generaal
van de verkeersveiligheid

WERKGROEP VOETGANGERS

WERKGROEP VOETGANGERS

- Wat verloopt nu goed, op welke punten zitten we op het juiste spoor?

Engineering/infrastructuur

- Veel proefprojecten: vierkant groen, lichttellers

Education/gedragsverandering

- Reeds veel gedaan, onder meer in scholen

WERKGROEP VOETGANGERS

- Wat verloopt nu goed, op welke punten zitten we op het juiste spoor?

Enforcement/handhaving

- Veel stappen: botsen is blazen, ook voor voetgangers

Engagement/betrokkenheid

- B-post: 1 groot centrum buiten de stad, met kleinere vrachtwagens leveren

WERKGROEP VOETGANGERS

- Wat functioneert niet, wat moet er gedaan worden om dit te verbeteren?

Engineering/infrastructuur

- Meer rateltikkers aan oversteekplaatsen
- Maatregelen van hogere overheid mogelijk mits financieel engagement

Education/gedragsverandering

- “educatie eindigt niet als de bel gaat”

WERKGROEP VOETGANGERS

- Wat functioneert niet, wat moet er gedaan worden om dit te verbeteren?

Enforcement/handhaving

- Meer aftellichten om naleving aan te moedigen

Engagement/betrokkenheid

- Nog te weinig persoonlijk engagement

WERKGROEP FIETSERS

WERKGROEP FIETTERS

Engineering/infrastructuur

- Goed
 - Nieuwe fietspaden volgens normen draaiboeken
- Te verbeteren
 - Ook rekening houden met 'atypische' gebruikers van fietspaden (scootmobiel, bakfiets, ...)
 - Onfietsbare kasseistroken → fietsers op trottoirs = oncomfortabele materialen bij heraanleg
 - Kleinschalige missing links
 - Verkeerslichten
 - Vierkant groen en nieuwe afstelling verkeerslichten
 - Rechts afslaan door rood
 - Slimme verkeerslichten: eerste die 's nachts aankomt krijgt groen
 - Tramsporen > rubber voorzien tegen gladheid?
 - Hellingsgraad fietsbruggen: geval per geval bekijken

WERKGROEP FIETTERS

Education/gedragsverandering

- Goed
 - Nieuwe initiatieven van de stad om aan educatie te werken
- Te verbeteren
 - Voor verbaliseren eerst inzetten op educatie
 - Nieuwe verkeerstuin
 - Van jongs af aan
 - Centraal aanbod vanuit de stad, zodat ook kansengroepen bereikt worden
 - Ook groep van 'ervaren fietsers' bereiken: defensief gedrag aanleren
 - BIVV: ook naar fietsers richten

WERKGROEP FIETTERS

Enforcement/handhaving

- Goed
 - Politie: focus op 'killers'
 - Optreden tegen 'fietsdumping' op het openbaar domein
 - Labelacties tegen verkeerd stallen fietsen
- Te verbeteren
 - Controle op dubbelrichting gebruik van enkel fietspad
 - Controle op fietsers op trottoir
 - Oversteken hoofdwegen: dubbel richting toelaten?
 - Fietskruisingen zijn niet altijd ontruimd op moment van passeren
 - Vooral handhaven op plekken waar dat nuttig is en niet willekeurig
 - Fietsstatistiek: weinig gegevens over kleine ongevallen tussen fietsers en/of voetgangers onderling
 - Venstertijden voor laden en lossen → niet tijdens van en naar school rijden

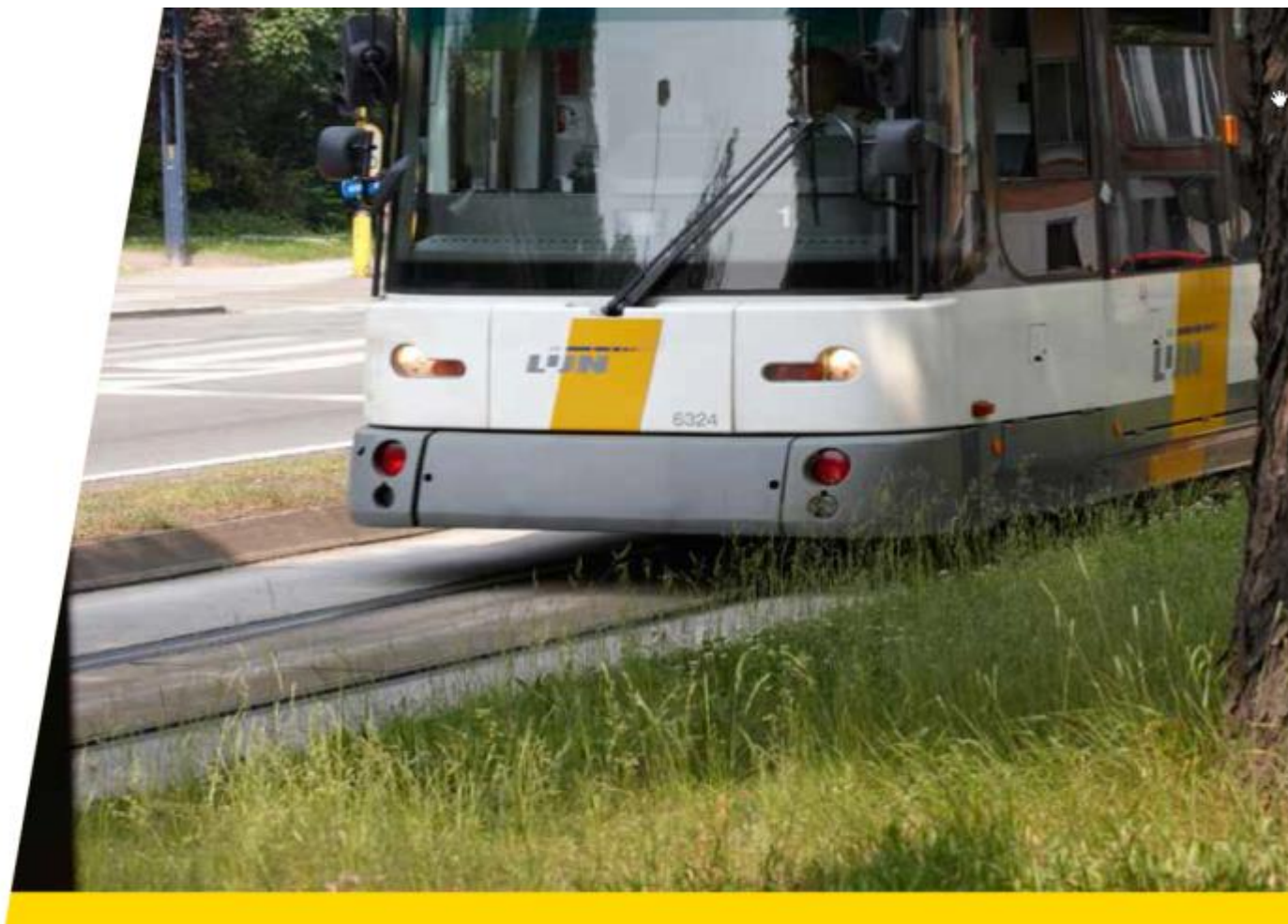
WERKGROEP FIETTERS

Engagement/betrokkenheid

- Goed
 - Project: overdacht verkeerslichten verwijderen
- Te verbeteren
 - Interactie fietsers met andere weggebruikers
 - Beter respecteren van wegcode door fietsers: andere fietsers niet in gevaar brengen
 - Ook sociale controle speelt een rol (niet enkel politie)
 - I.p.v. modus meer kijken naar snelheidsverschillen > nieuwe categorisering?
 - Verkeersregels voor fietsers onderling
 - Voetgangersvoorrang bij oversteken zebrapad: wordt zelden gerespecteerd door fietsers
 - Veilig en hoffelijk fietsen op de kaart zetten als thema
 - Anomalieën in wegcode: opbouwen vanuit STOP-principe
 - Wat bij zelfrijdende auto's?

WERKGROEP OPENBAAR VERVOER

WERKGROEP OPENBAAR VERVOER

- Het principe van *shared space* kan op goed gekozen locaties opportuniteiten bieden. Deze mogelijkheid moet goed onderzocht worden voor ze ingevoerd wordt. Inspiratie kan in het buitenland gevonden worden.
- Het openbaar vervoer zal in de eerste plaats aantrekkelijker worden door een goed aanbod: snel en comfortabel. Om het gebruik van het openbaar vervoer te verbeteren moet blijvend geïnvesteerd worden in infrastructuur, materieel, comfort en netheid, frequentie en aanbod, aansluiting tussen de verschillende modi, ...

WERKGROEP OPENBAAR VERVOER

- Een positief gegeven is dat er geregeld overleg is tussen politie/De Lijn/stad/Vlaamse gewest, i.v.m. de ophijsting van kritieke locaties, met het oog op een betere doorstroming, in het bijzonder voor het openbaar vervoer.

WERKGROEP OPENBAAR VERVOER

- Veiligheid voetganger t.o.v. aankomende tram: op goed gekozen locaties zou het aangewezen kunnen zijn dat voertuigen van De Lijn een specifiek geluidssignaal produceren. Deze mogelijkheid moet goed onderzocht worden voor ze ingevoerd wordt. Inspiratie kan in het buitenland gevonden worden.
- Aanleg en inrichting van tram/bushalte met oog op veiligheid zwakke weggebruiker is een belangrijk aandachtspunt van de stad en De Lijn. Hier wordt sinds enkele jaren een draaiboek met inrichtingsvoorwaarden gevolgd. Dit zal op de lange termijn een volledig veilige infrastructuur tot gevolg hebben, maar nu zitten we in een overgangsfase.

WERKGROEP OPENBAAR VERVOER

- Infrastructurele aanpassingen zijn nodig met het oog op de veiligheid van de zwakke weggebruiker in relatie tot het OV, maar op een bepaald moment begint ook de verantwoordelijkheid van mensen. Hier dient sensibilisering een belangrijke rol te spelen.
- De Lijn vraagt de chauffeurs om voorzichtig te zijn en zone 30 te respecteren; anderzijds blijft de perceptie van een “overweldigende” snelheid bestaan zodat dit een aandachtspunt moet blijven

WERKGROEP PRIVEVERVOER

WERKGROEP PRIVEVERVOER

- Wat verloopt nu goed, op welke punten zitten we op het juiste spoor?

Engineering/infrastructuur

- Draaiboek openbaar domein (fiches) – gelijkvormigheid inrichting
- Mobiliteitsplan en volgende uitwerking daarvan

WERKGROEP PRIVEVERVOER

- Wat verloopt nu goed, op welke punten zitten we op het juiste spoor?

Education/gedragsverandering

- Velostations en fietspaden laten gedragsverandering toe
- Havenbedrijf – opleidingsprogramma vrachtwagenchauffeurs – onbewaakte spoorwegen

WERKGROEP PRIVEVERVOER

- Wat verloopt nu goed, op welke punten zitten we op het juiste spoor?

Enforcement/handhaving

- Handhaving bijsturen op basis van ongevalleanalyse

WERKGROEP PRIVEVERVOER

- Wat verloopt nu goed, op welke punten zitten we op het juiste spoor?

Engagement/betrokkenheid

- Campagnes (Graag Traag/veilig en goed verzekerd voertuig/intentieverklaring veiligheid fietsers Haven)
- Dodehoek - Iespakket

WERKGROEP PRIVEVERVOER

- Wat functioneert niet, wat moet er gedaan worden om dit te verbeteren?

Engineering/infrastructuur

- Uitwerken mobiliteitsplan: categoriseren wegen en gebieden + infrastructureel inrichten zone 30
- Leesbare infrastructuur aanleggen: oa Verkeerslichten, rechts afslaand verkeer

WERKGROEP PRIVEVERVOER

- Wat functioneert niet, wat moet er gedaan worden om dit te verbeteren?

Education/gedragsverandering

- Overstap naar andere modi en ander gebruik van privévervoer of vrachtvervoer (LEZ?)
- Meer aandacht bij opleiding voor andere weggebruikers - inleefstage

WERKGROEP PRIVEVERVOER

- Wat functioneert niet, wat moet er gedaan worden om dit te verbeteren?

Enforcement/handhaving

- Handhaving in zone 30
- Screening naar rijvaardigheid

WERKGROEP PRIVEVERVOER

- Wat functioneert niet, wat moet er gedaan worden om dit te verbeteren?

Engagement/betrokkenheid

- In vraag stellen gratis parkeren openbaar domein op voorwaarde dat er alternatieven zijn.
- Opdracht aan overheid om openbaar domein in orde te houden.

stedelijke
Staten-Generaal
van de verkeersveiligheid